

NIEUWSBRIEF Juni 2026 Nr.160

Beste Nieuwsbrieflezer,

Op het moment dat ik dit schrijf, vallen de mussen dood van het dak door de hitte. Ik hoop niet dat dit een voorbode voor de rest van het seizoen is. Iets gematigder mag wel, dan is wandelen, varen of fietsen veel leuker.

We zijn in mei qua belangstelling wisselend begonnen. De wandelingen "Zoetermeer in oorlogstijd", "De Horre" wandeling en de wandeling "Wat zagen de bomen?" waren zeer goed bezocht, terwijl de Instapwandeling en de "Jolly Duck" fietstocht mager bezocht werden. Het weer zal hier een rol gespeeld hebben. Mijn verzoek is om u dan wel even af te melden als u toch van de tocht afziet.

In de maand juli gaan we weer varen en wandelen. U kunt "instappen" op 9 juli bij onze Instapwandeling. Leuk om te combineren met de wekelijkse Warenmarkt in de Dorpsstraat! Ook kunt u meewandelen met onze gids met de 2^e Jan Dekker wandeling. Een ander stukje Zoetermeer met andere parels van deze architect. Bent u benieuwd hoe de rijke mensen vroeger woonden? Ga dan mee met de wandeling De notabelen van Zoetermeer.

In de komende Nieuwsbrieven gaan we ook een stukje terug in de geschiedenis van Zoetermeer. Uit het Geheugen van Zoetermeer publiceren we een aantal mijlpalen in onze lokale geschiedenis. Dit keer de jaren rond 1270, de eerste keer dat Zoetermeer vermeld werd. Lydia Cupido, onze andere vrouwelijke Stadsgids, stelt zichzelf voor. Ook besteden we kort aandacht aan een voordracht van een onze Gidsen, tijdens de Vrijheidslunch op 5 mei jl.

Veel leesplezier.

Kees Doodeman
Voorzitter Stadsgidsen Zoetermeer
k.doodeman@planet.nl
06 53395264

0-0-0-0-0

Onze nieuwe gidsen stellen zich voor

De laatste paar jaar zijn wij "verrijkt" met de komst van 4 nieuwe Stadsgidsen. Hier zijn we heel blij mee. We stellen ze graag aan u voor in de komende nieuwsbrieven. Lydia Cupido aan het woord:

Mijn naam is Lydia Cupido en ik ben ongeveer vijf jaar geleden stadsgids geworden naar aanleiding van een artikel in het Streekblad. Het pensioen naderde en ik zocht een leuke besteding van de vrije tijd die in het verschieft lag. In 1960 ben ik met mijn ouders vanuit Rotterdam verhuisd naar Zoetermeer, toen nog een dorp met 9000 inwoners. Mijn ouders en ikzelf zijn nooit meer weggegaan dus wij hebben de hele ontwikkeling van Zoetermeer van dorp naar stad meegemaakt. Inmiddels woon ik alweer 20 jaar in de laatst gebouwde wijk van Zoetermeer, Oosterheem. Na de middelbare school heb ik de opleiding apothekersassistente gedaan en ben ik begonnen bij apotheek Wilderink in Meerzicht. Daarna naar Delft en 36 jaar volgemaakt bij de psychiatrische instelling GGZ-Delfland.

In mijn vrije tijd ben ik altijd actief geweest binnen de scoutingvereniging Impeesa, eerst in het Vernède-sportpark en later in het Buytenpark. Verder ben ik altijd geïnteresseerd geweest in geschiedenis, mijn favoriete vak op school! Dat komt goed overeen met het stadsgids zijn, over de oude Dorpsstraat vertellen vind ik het leukst. Ik hoor van collega stadsgidsen en deelnemers nog steeds feiten die ik niet wist!

Mijn streven is om de mensen dingen te vertellen die ze nog niet wisten en een leerzame en zeker ook gezellige wandeling te laten ervaren.

Ik hoop u binnenkort te ontmoeten!

o-o-o-o-o

Naar de **agenda van juni**: <https://gildezoetermeer.nl/evenementen/>

Gilde Stadsgidsen bij de Vrijheidslunch op 5 mei

Op dinsdag 5 mei, bevrijdingsdag, vonden er door het gehele land zogenaamde Vrijheidslunches plaats. Ook in Zoetermeer konden mensen aanschuiven op diverse plekken. Een van de locaties was de Hof van Seghwaert waar zo'n 40 mensen genoten van de lunch. Een van onze stadsgidsen, Wilco Pot, heeft tussen lunch en toetje een korte voordracht gehouden met als onderwerp "Zoetermeer in oorlogstijd". Hij vertelde hoe het een dorp van 5600 inwoners verging in die donkere periode. Ook de rol van het verzet en de slachtoffers heeft Wilco aangestipt.

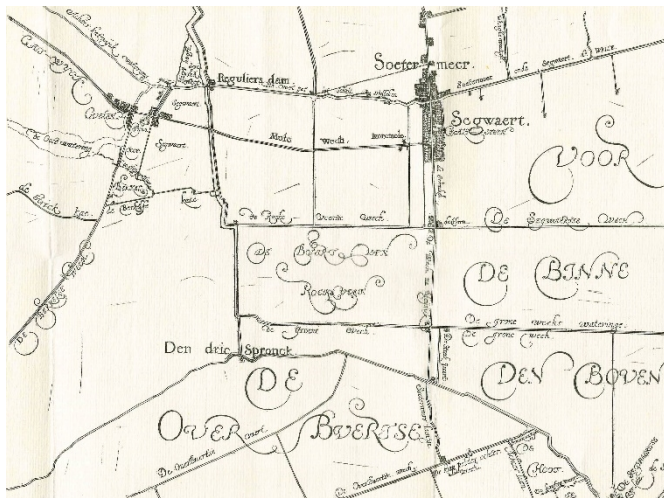
o-o-o-o-o

Agenda juli 2026

- 9 juli
Instapwandeling Oude Dorp
- 11 juli
Vaartocht Weipoort
- 22 juli
Wandeling "De notabelen van Zoetermeer"
- 25 juli
Jan Dekker wandeling deel 2

Een klein stukje geschiedenis van Zoetermeer

Het jaar 1270: Zoetermeer en Zegwaart voor het eerst vermeld

Graaf Floris V bezit in de 13e eeuw recht op een tiende deel van de opbrengst van het Zoetermeerse koren en het kleinvee.

Op 1 februari 1270 neemt hij hier een hypotheek op. Aan die transactie danken wij de eerste vermelding op papier van Soetermere. Op 20 maart 1281 geeft hij grond uit aan Dirk van Teylingen in Waddinxveen, tot aan de grenzen van onder andere Zegwaerde en Soetermere. Zegwaart en Zoetermeer zouden in 1935 de huidige gemeente Zoetermeer vormen.

Eerste en Tweede weg

Zoetermeer is echter al ontstaan in (of voor) de tiende eeuw als een nederzetting van akkerbouwers en vissers midden in het grote Hollands-Utrechts moerasgebied dat werd aangeduid als 'die Wildernisse'. De vroegste nederzetting met de naam Zoetermeer ontstond naar alle waarschijnlijkheid in het Lange land, de smalle strook grond tussen de Leidsewallenwetering (Aziëweg) en de Broekweg (-zijde en -kade). In het zuiden strekte het ontgonnen gebied zich uit tot de huidige Vlamingstraat/Dorpsstraat, in het noorden liep de ontginning in eerste instantie tot de op oude kaarten terug te vinden 'Tweede-' of Groeneweg. Als ontginningsbasis werd een watertje gebruikt dat ongeveer halverwege deze strook lag: de Aernt Heyndricksvaart (ongeveer ter hoogte van het sprinterstation De Leyens). Aan weerszijden van deze vaart lagen percelen met een lengte van ongeveer 650 meter wat overeenkomt met de middeleeuwse standaardmaat van 6 voorling. De zuidelijke percelen werden doorsneden door de zogenaamde 'Eerste weg' die verbonden was met het Zoetermeerse Meer via de Zwaartsloot. De kerk lag net buiten de ontginning, op de hoek van de eerste weg en de Zwaartsloot.

Zoetermeer, Zegwaart en Rokkeveen

In de elfde en twaalfde eeuw versnelde de ontginning van de wildernis. De Zoetermeerse ontginning werd naar het westen uitgebreid. De verlengde zuidgrens van het Lange land, de huidige Voorweg, vormde de basis voor deze tweede ontginningsfase. De akkers lagen in eerste instantie aan de noordkant tussen de Voorweg (in 1544 Soetermeerseweg genoemd) en het Zoetermeerse Meer. Ook nu nog is te zien dat de Voorweg richting Leidschendam door een tweetal knikken de zuidgrens van de Zoetermeerse Meerpolder volgt.

In het zuidoosten van de huidige gemeente werd – waarschijnlijk onder leiding van ene Rutger – een nieuw stuk wildernis ontgonnen: Rutkenvene (Rutgers veen), het latere Rokkeveen. De percelen liepen vanaf de (mogelijk reeds bestaande) Molenweg, de huidige Stationsstraat, ongeveer 650 meter (6 voorling) naar het oosten, met ongeveer halverwege de Rokkeveense weg. Aan de Molenweg stond al in de 14de eeuw een korenmolen. In het verlengde van de Rokkeveense weg ontstond een derde ontginning: Zegwaart. De naam Zegwaart duidt op een laaggelegen stuk land (een waart), begroeid met Zegge (een moerasplant). De boerderijen van deze ontginningen stonden vermoedelijk langs de Rokkeveense- en de Zegwaartseweg. De ontginners stichtten een kapel op enige afstand van de bebouwing op de grens tussen Rokkeveen en Zegwaart (de huidige Dorpsstraat) bij de kruising met de Molenweg (Stationsstraat).

Bron: Geheugen van Zoetermeer, tijdlijn

0-0-0-0-0

Deze Nieuwsbrief krijgt u via de website van Gilde Zoetermeer. Uiteraard is ook daar uw privacy gewaarborgd.

Mocht u om welke reden dan ook de Nieuwsbrief niet meer willen ontvangen of u hebt een nieuw e-mailadres laat het ons weten en het wordt aangepast, stadsgidsen@gildezoetermeer.nl